

СРПСКИ СИОН

Год. XVII.

Број 16.

ЗВАНИЧАН ЛИСТ ПРАВОСЛАВНОГ СРПСКОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СИНОДА МИТРОПОЛИЈЕ
КАРЛОВАЧКЕ ЗА ДУХОВНЕ, ЦРКВЕНЕ И ЈЕРАРХИЈСКЕ СТВАРИ.

У Ср. Карловцима у недељу 22. априла 1907.

ЗВАНИЧНО.

Рукоположени.

Његово Високопреосвештенство, Господин епископ пакрачки, *Миرون Николић*, благоизволио је рукоположити свршеног богослова *Ђорђа Поповића* из Ријеке код Копривнице 17. (30.) марта о. г. за ђакона а 18. (31.) марта о. г. за презвитера. Исти је од епарх. конвисторије пакрачке именован за администратора парохије у *Великој Мучи*.

НЕЗВАНИЧНО.

Богословско училиште у Новом Саду
1800. године.

Д. Р.

Знали смо, да је за време епископовања Павла Ненадовића (1742.—1749.) у Плашком 1745. постојала „школа при његовом двору“, коју су морали свршити они, који су желели да постану свештеницима.

Шта је у истој школи предавано, и колико је она трајала; за данас не знамо.

Ну, кад се зна, да је за његово време

морао сваки свештеник да има Нови Завет, ког је морао годишње да прочита бар 9 пута; катихизис — Исповедање вере —, ког је морао месечно да прочита бар једанпут, и остале нужне књиге за отправљање свештеничко-парохијске службе („*О Арсенију IV. Јовановићу Шакабенти*“, од Милутина Јакшића 209—211.); нема сумње, да су се ти предмети уз практичну обуку у свештено-служењу морали учити и у његовој школи.

Знали смо, да је у Новом Саду епископ Висарион Павловић (1731.—1756.), 1739. заузео у својој резиденцији: „Духовну колегију“ (Collegium Visariono Paulovicsanum Petrovaradiense), у којој су били учитељи и управитељи: Рус Емануило Козачински, а за тим Дионисије Новаковић, потоњи епископ будимски и ердељски, Рус Василије Крижановски, који су и написали неке књиге за исту колегију, од којих су неке штампане одаосво објављене, а неке још нису.

Знали смо, да је за време епископа Мојсија Путника (1757.—1774.) у Н. Саду постојала школа за будуће свештенике, у којој је Јован Рајић, као световњак, био учитељ, и знамо, колико је у њој било

течајева и шта се у њој учило. („Архимандрит Јован Рајић“ од Д. Руварца 34.)

А можда је у XVIII. веку још код ког епископа у карловачкој митрополији постојала каква приватна школа за будуће свештенике, осим карловачких школа, што се за данас не зна.

То пак велимо с тога, што ево тек сада дознадосмо — што се до сад није знало — да је богословска школа — тецај — постојао у Н. Саду 1800. у резиденцији епископа Јована Јовановића, (1786 — 1805.), који је трајао два месеца.

Учитељ у заводу био је Јован Петровић, парох суботички и протопопијата сегединског намесник.

А то дознадосмо из књижице, о којој нема спомена у „Библијографији“ Стојана Новаковића и у допунама, што је штампана у Будиму под насловом: „ГЛАВНЫЙ ИСПИТЪ ПЕРВАГО ТЕЧЕНІА КЛИРИКОВЪ, СВЯТЫХЪ ЮНЫХЪ ПРЕСВѢТЕРОВЪ, ДІАКОНОВЪ, И ПРѢЧНИХЪ ЧИНЪ СВѢТНИЧЕСТВА ПОЛУЧИТИ ЖЕЛАЮЩИХЪ ЛИЦЪ, ВО ОУЧИЛИЩИ, ЁЖЕ ВЪ Н. ГРАДѢ, ВЪ ПРИСѢТСТВІИ ЁГВ ПРОВОСВѢЩЕНСТВА ГОСПОДИНА ІВАННА ІВАННОВИЧА ПРАВ. ЕПІСКОПА БАЧКАГА, СЕГЕДИН: И СЕГАРСКАГА, И ПРѢЧ: СЕГВЪ СВЯСНОБНАГА ОУЧИЛИЩА СОВѢЩЕННЫМЪ ИЖДИВЕННЫМЪ ЗАВОДИТЕЛА И ВЕРХОВНѢЙШАГА НАДЗИРАТЕЛА: ТАКЪ И ПРѢЧНИХЪ ГДЕЙ, ЁЖЕ СВѢТНИЧЕСТВА ЧИНА, ТАКЪ МАГИСТРАТЪАЛНЫХЪ, И ПРѢЧНИХЪ ТОЛЖЕ СВОБОД: КРАЛЕВ: БАРОШИ ГРАЖДАНОВЪ; ПРЕДРЕЧЕННАГА ОУЧИЛИЩА ОУЧИТЕЛЕМЪ ІВАННОМЪ ПЕТРОВИЧЪ, ПАРѢХОМЪ МАРИА ОУРЕЗІОПѢЛСКИМЪ, И ПРОТО-ПРЕСВѢТЕРАТА СЕГЕДИН: НАМѢСТНИКОМЪ, ВЪ Н. ГРАДѢ МІЦА ДЕКЕМВРІА ДНІ 15. 1800. ГѢДА СОДѢЛАНА — КЪ БѢДИНѢ ГРАДѢ, ПИСМЕНИ КРАЛЕВСКАГА ВСЕОУЧИЛИЩА ПѢШТАНСКАГА. 1801. 4^о 4 листа.

У истој се књижици-броширици наводи, шта се све учило — предавало — у истој школи „перваго теченија“ (да ли је било више течајева, за сада не зна се), а наиме: јестествена и откровена Богословија; Историја црквена и дужности свештеничке.

Први је тецај трајао два месеца, а из појединих се предмета учило ово:

1.) Из јестественог Богопознанија, таже откровеног, жеже јест свјашченое писание: што јест свјашченое писание? Јест ли нужное в цркви? В главизнах спасенија јест

ли јасное и совершеное? Чтение писанија, свободно ли јест и мирским лицам прочитавати? Каково соборов закључение и преимуществево? Что суг преданија церковнаја и Отец свјатих писанија? „На конец о основании Богословских“.

2.) Из историје црквене: Каја јеја материја, и тоја закључение?, таже о Христје и вини пришествија јего на земљу. О заведении имене Христијанскаго. О ијаснении разних чинов в цркви первенствујушчеј заведених и тјех должностеј, от диакона до самага патриаршеског достоинства.

3.) Од пастирских дужности: что свјашченство, от кого и на киј конец уставлено, и которија суг главнија дужности пастирја и душ попечигеља?

Шта се учило у том тецају, рекао је на црквено словенском језику слушалац исте школе Григорије Мојић, парох Ст. Кањишки, а на латинском језику Симеон Станимировић, парох шовски.

А по свршеном испиту, захвалалио се на црквено словенском језику основатељу училишта епископу Јовану Јовановићу, присутној господи на испиту, и своме учитељу Нићифор Петровић, јереј ст. бечејски.

Први су тецај свршили ови:

Превосходни:

Свештеници: Григорије Мојић, Нићифор Петровић.

Дијакони: Јован Илић, Георгије Поповић.

Мирски: Сима Станимировић, Андрија Комадиновић.

Првог разреда: (прве класе)

Свештеници: Мојсије Бугарчић, Јован Ференчевић, Теофан Малетић, Марко Влаховић.

Дијакони: Исподор Дебелачки, Васа Докић, Никола Перишић, Гавра Костић, Васа Поповић.

Мирски: Петар Григоровић, Петар Рубић, Јован Вучелић, Петар Пешић, Сима Димитријевић, Георгије Радосављевић, Георгије Радивојевић, Аврам Јајић, Теодор Јовановић, Јаков Гагић, Јован Трифуновић, Теодор Јовановић.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Другог разреда: (друге класе)

Свештеници: Сава Крестић, Јован Веселиновић, Григорије Бајшевић, Аркадије Михајловић, Петар Стефановић, Сима Маркешевић.

Дијакони: Јеремија Поповић, Тимотије Савић, Марко Врачарић, Теодор Георгијевић.

Мирски: Божа Ребрача, Марко Бастић, Георгије Јојкић, Давид Стефановић, Мојсеј Веселиновић, Данил Георгијевић, Аврам Ференчевић, Арон Берић, Трива Јоцић, Сима Песирац, Урош Малетић.

Из овог се списка види, да је у првом течају било свега 12 свештеника, 11 ђакона и 25 мирски.

Патријарх Јосиф Рајачић и црногорска митрополија.

Д. Р.

У Црној су гори све до смрти митрополита Петра II. Петровића Његоша († 19. Окт, 1851.) бивали митрополити подједно и владари, и то од Данила (1697.) из породице Петровића Његоша.

По смрти митрополита Петра II. Његоша, његов последник Данило, не хтеде се калуђерити, него се прогласи за кнеза, и тако одели црквену власт од световне, које дотле беху спојене у митрополиту.

Престо цетинског митрополита заузе Никанор Ивановић из Далмације, који је тек 1858. завладичен у Петрограду.

За то се време водиле преговори, где да се завладичи Никанор, те како се намеравао, да се он завладичи у Карловцима, вођени су преговори у том погледу између Беча и Карловаца и то преко заповедника српске војводине Коронивија.

Из тог преговарања, навешћемо ове занимљиве податке.

27. Фебр. (15.) 1853. писао је флм. Коронини генерал мајору и бригадиру земунском Јосифу пл. Шокчевићу, следеће писмо:

„Was den Anwurf oder die Anfrage, ob die eventuelle Weihe des künftigen Bischof von Montenegro nicht in Carlowitz vor sich gehen könnte, betrifft, ist wohl keinem

Zweifel unterworfen, dass vom Seite unserer Regierung weder einem Anstande noch einem Missfallen dieser Fürgang begegnen würde. Das Auftreten Oesterreichs in der Montenegrinischen Angelegenheiten und in der Beschützung der jenseitigen Rajas ist doch deutlich genug und in die Augen springend, um auf das Wohlwollen unseres herrlichen Kaisers für die serbische Nation auch in dieser Beziehung rechnen zu können. Wie gesagt, Oesterreich kann gegen das Ansinnen der Weihe des Bischofs in Carlowitz nicht das geringste haben; anderentheils würde es mich freuen, wenn der Patriarch diese Befriedigung geniessen könnte sein Ansehen dahin ausgebreitet zu sehen, so wie ich auch für seine Person nicht zweifle, dass er für das Kaiserhaus warme Anhänglichkeit fühlt, und fördersam zu wirken bereit wäre. Er kann daher entweder ämtlich oder vertraulich die Angelegenheit in Anregung bringen. Am besten ist es aber, wenn er sich vorläufig an die Petersburger Synode wendet, und dort die ersten Schritte einleitet, das Übrige giebt sich dann leicht.

Wenn Sie nach Carlowitz kommen, bitte ich in diesem Sinne mit dem Patriarchen zu sprechen. Ich kann um so weniger die Initiative mit ihm ergreifen, als ich wahrheit keine Ursache habe, seit der letzten Synode in Carlowitz mit seinem Starrsinn zufrieden zu seyn, allein ich denke mir „wer mich nicht mag, verdient mich nicht“.

Wäre er mit mehr Vertrauen entgegenkommen, oder dem Entgegenkommen entsprochen, wäre es viel besser.

Übrigens geh' ich meinem Gang fort, und kann ich etwas Gutes bewirken, so thu' ich es gerne.

Leben Sie recht wohl, und seyn Sie der ausgezeichneten Hochachtung und wahren Anhänglichkeit überzeugt

Ihres ergebenen Freundes

Coronini mp.

F. M. L.

На ово је писмо писао генерал Шокчевић патријарху Рајачићу, ово писмо:

Euer Excellenz!

Gleich nach meiner Rückkehr aus Carlowitz habe ich in der besprochenen Art die Frage wegen der Weihe des neuen Bischofs von Montenegro zu Carlowitz, Seiner Excellenz dem Herrn Landes Gouverneur F. M. L. Graf Coronini zur hohen Kenntniss gebracht und Hochdieselben um die beschleunigte Antwort gebeten, damit Euer Excellenz Ihre weiteren Schritte noch bei Zeiten machen können.

Heute erhielt ich soeben die Antwort und würde mich gleich selbst persönlich nach Carlowitz begeben haben um Euer Excellenz den Resultat mitzutheilen, wenn die dermaligen Verhältnisse meine Entfernung von hier nicht absolut unmöglich machen würden.

Um jedoch keine Zeit zu verlieren, glaube ich am besten zu handeln, wenn ich zur Beseitigung jedes etwaigen Zweifels, Euer Excellenz den Originalbrief selbst mit der Bitte übersende mir solchen nach gemommener Einsicht gütigst rücksenden zu wollen, da ich ihn Betreff des ersten Passus dringend benötige.

Ich fasste nur mit schwerer Mühe den Entschluss Euer Excellenz den Originalbrief — wegen den darin vorkommenden unangenehmen Stelle — zu übermitteln, entschloss mich aber dennoch zur Übersendung im engsten Vertrauen, um wie gesagt alle Zweifel die Euer Excellenz etwa über die Ansicht des a. h. Regierung in der gedachten Angelegenheit haben könnten zu beheben; gleichzeitig aber nun durch diese meine vertrauliche Offenheit E. E. einen sittlichen Beweis meiner besonderen Anhänglichkeit zu geben, da ich überzeugt bin, dass Hochdieselben ebenso wie unser hochverehrte Gouverneur nur das Beste der A. h. Regierung und des gesammten Vaterlandes wünschen und somit das kleine Missverständniss wohl sehr leicht behoben werden könnte.

Indem ich mich ungemein freuen würde, wenn es E. E. gelingen möchte die Vornahme der Weihe des neuen Bischofs von Montenegro durch Hochdieselben zu Carlowitz zu erwirken, — hiedurch den so schönen Wirkungskreis E. E. noch mehr zu erweitern und uns in nähere Verbindung

mit unseren Nachbarn und Glaubensverwandten zu bringen, glaube ich dass E. E. nunmehr gar nicht säumen sollten, Hochdero weitere Verwendung an die Petersburger Synode ohne Verzug eintreten zu lassen, wozu ich vom Grund meines Herzens den allerbesten Erfolg wünsche.

Genehmigen E. E. zum Schlusse den Ausdruck meiner besondern ausgezeichneten Hochachtung womit ich die Ehre habe zu verharren

Euer Excellenz
ganz ergebenster Diener

Šokcevičs m. p.

Semlin am 3. März 1853.

На ово је одговорио патријарх Рајачкић генералу Шокчевићу ово:

An Seine des k. k. G. M. und Brigadir Josef v. Šokcevičs, Hoch und Wohlgeboren in Semlin.

Carlowitz am 5. März 1853.

Ich beeile mich, Ihr mir sehr werthes Schreiben vom 3. d. zu beantworten.

Es unterliegt keinem Zweifel, dass es mir lieb wäre, wenn der künftige Bischof von Montenegro hier in Carlowitz eingeweiht werden könnte; noch erfreulicher wäre es für mich, wenn ich hiedurch irgend einen Dienst für das Interesse Sr. k. k. Majestät erweisen, und neuerdings bethätigen könnte, dass meine Hingebung für den a. h. Thron unseres erhabenen und ritterlichen Kaisers und Herrn selbst dann unbedingt ist, wenn es auch irgend einem höher gestellten Dienstorgane gefallen würde, meinen Handlungen andere Motive als die heiligste und strengste Pflichterfüllung unterzustellen, und in dieser Richtung am a. h. Hoflager zu arbeiten. (Овде је мислио патријарх Рајачкић на Коронина, с којим се није слагао). Meine kanonischen Rechte auf das Bisthum von Montenegro, und alle slavischen Bisthümer in der Türkei sind gesetzlich begründet, da die serbischen Patriarchen zu Ipek ihre ganze Gewalt nach Österreich herübergebracht haben. Ich muss aber leider bekennen, dass eben die hohe österreichische Regierung auf die Beschränkung dieser Gewalt hingewirkt hat.

Mit Rücksicht auf diesen Umstand, könnte meine directe Verwendung bei der h. Synode in St. Petersburg auf unübersteigliche Schwierigkeiten stossen, und ich wünsche nicht, dass das canonische Recht des serbischen Patriarchen auf Montenegro in Frage gestellt werde. Meines Erachtens wäre es am zweckdienlichsten, wenn man gegenwärtig auf die Regierung in Montenegro im diplomatischen Wege, allenfalls durch den Herrn General Major Baron Mamulla — einen hochverdienten Serben — wirken würde. Die montenegrinische Regierung ist von den loyalen und thätigen Gesinnungen Österreichs in der jüngsten Zeit vollkommen überzeugt. Ich glaube, dass sie nicht säumen wird, ihre Annäherung an die, hochschützende Grossmacht Österreich um so willfähriger zu bethätigen, als auch alle Vorfahren des verstorbenen Bischofs von Montenegro theils in Ipek in der Türkei, theils in Österreich die bischöfliche Weihe erhalten haben. Sollte sich die Regierung von Montenegro in dieser Richtung willfährig zeugen, so werde ich, unterstützt von der hohen österreichischen Regierung nicht säumen, alle jene Wege einzuschlagen, welche meinem canonischen Einfluss auf das montenegrinische Bisthum so wie den Einfluss der h. österreichischen Regierung auf das Fürstenthum Montenegro anbahnen könnten.

Ich stelle Euer Hoch und Wohlgeboren das Communicat ./ zurück, ich kann nur bedauern, dass der Herr F. M. L. Gouverneur meine pflichtgemässe Thätigkeit, von welcher meine Ehre vor den Gläubigen meiner Kirche bedingt ist, als eine persönliche Sache ansieht.

Solche Ansichten sind es die nur zur Untergrabung des Vertrauens, welches in dieser kritischen Zeit die Grundlage zum einvernehmlichen Wirken des kirchlichen und weltlichen Gewalten unbedingt erforderlich ist, beitragen können. Jedem das Seinige gesetzliche.

Ich muss höchst hedauern, dass den Gläubigen meiner Kirche die Faschingsfreuden verbothen sind, da die gr. orientalische orthodoxe Kirche in Ungarn, der serbischen Wojvodschaft und Slavonien, nicht nach dem Toleranzpatente, sondern nach dem Diätal-

artikeln 26. und 27. vom Jahre 1790/1. zu behandeln ist, und sich in jeder Hinsicht vollkommener Freiheit wie die römisch-katholische Kirche erfreuet.

Derlei der Religionsgleichstellung in den bezeichneten Kronländern beschränkende Verbothe, erregen Unzufriedenheit, und stehen in keinem Ebenmasse mit den jüngsten Aufopferungen der serbischen und romanischen Nation in den Jahren 1848. und 1849.

Ich bitte — — — — —

Утришите нос млади господине!

Посвећено г. др. Алекси Ивићу.

Д. Р.

У последње је време изишао на глас са својим историчним расправицама млади др. филозофије Алекса Ивић — Буђановчанин. Одмах је у првој расправици показао своју несмерност и несолидност; ну, добивши по претима, спустио је мало жице и ногу.

Дотле је исти господин још као бечки ђак познат био нашем свету са својим дрским и несмерним дописима у „Застави“, а особито са својим нападајима на др. Јована Шевића посланика. А познат је био и с тога, што га је „Зора“ 1905. изјурала из своје средине.

Некад су Буђановци били чувени — бар у Срему — са својим клопавим свињама, који су се по вашарима најрадије куповали.

Да ли ће одсад, ако г. Ивић узбуде вредан као ово последње време, а уз то и солидан књижевник, бити Буђановци чувени и с њиме; паказаће време.

Ну, да то узбуде, мора се пре свега и свега учити смерности, а уз то мислити својом главом, кад већ има и политичног свраба, а не да се угледа на „вожда“, који није подесан за пример, јер ће се брзо отрпати и изгубити углед код мислених и поштених Србаља.

Не хтедосмо да верујемо у гласове, што су се ширили, да су наши радикали за учињене услуге — односно издају српске прошлости и поноса — захтевали од

угарске коалиције, да јој измеђ осталог „испослуже“ код меродавних фактора и то, да се Чика Стева Поповић уклони из Текелијанума, те да се на његово место постави млади доктор филозофије Ивић; ал кад смо прочитали — без обзира на његове историчне чланчиће у „Застави“, у којима мање више напада Беч — његов чланчић у 75. бр. Morgen блата под насловом: „Повереница патријарху Бранковићу“: ми смо дошли до уверења, да ће бити поменути глас истинит.

А што смо дошли до тога уверења, дало нам је повода писање г. Ивићево у истом чланчићу, који не само да кишти од неистина, и то не малих неистина, него и врло велике дозе дрскости, да баш не кажемо право име, каквим би требали да крстимо онакво његово писање.

Већ сам увод г. Ивићев: „Јуче је обављен један сраман чин“, одаје г. Ивића као дрског младића и слабог карактера јуношу, који не зна, шта је то стид, и ако се у Бечу бар томе могао научити од својих професора.

Г. Ивићу је дакле сраман чин што се нашло у Српству до 80 угледних и независних Србаља — да се хтело правити реклама, могло је доћи и стотинама —, који предадоше табакe Његовој Светости подписане од до близу 5000 угледних и независних Србаља, у којима осудише непромишљен, незаконит и недостојан заклучак саборски, којим позиваше Његову Светост, да сиђе са патријарашког престола.

А исти му је чин у толико срамнији, што су се исти усудили доћи у по дана у Карловце и предати му поменуто табакe.

Знајући, како његов данашњи „учитељ“ за своје излете у народ, обично употребљује ноћ; наравно да му чудно изгледа, да има људи, који се не стиде и не боје на дану исповедати и бранити своја начела.

Знајући даље млади доктор, како у странци, којој он припада нема људи слободне воље, него само робова, који се безусловно морају покоравати вољи — тиранији — „вождовој“, који често из пасије и обести чини пробу са својим

вернима, да их види какви су; није чудо, што не може да престави себи, да може бити и слободних људи, који мисле и раде својом главом.

Уврстити у рођаке и арендаторе и људе који су се годинама частили по манастирима и двору патријарховом једног Лазара и др. Геду Дунђерског, Ису Дебељачког, др. Милоша Ђорђевића, др. Стеву Кронића, др. Пају Мартиновића, Буру Вукићевића, др. Ђоку Радованогића, др. Младена Јојкића, др. Лазу Костића, др. Давида Кољевића, др. Косту Бугарског, Петра Сарајлића, др. Стеву Адамовића и многе друге угледне и независне људе, што учествоваша при предаји; то је г. млади докторе од Вас крајња дрскост, и том својом тврдњом доказасте, да је на Вас школа слабо утицала и да Вам је врло мало оплеменила карактер.

Ви г. млади докторе уз своју несмерност и дрскост, као да патите и од научног Grössen-wahn-a. Или зар то није Grössen wahn, кад држасте, да сте дорасли и позвани да оцењујете рад и дела Његове Светости, назвавши га „најгорим од свију досадашњих српских патријараха и митрополита“.

А уз сва та Ваша лепа својства, показасте г. млади докторе да Ви умете и денунцирати а уз то и лагати.

Или зар није то денунција и лаж тврдња Ваша, да је Његова Светост договорно са уг. либералном владом у безцење продао беочинску кају и одузео од срп. нар. фондова Текелин фонд?

Његова Светост нема нужде ни потребе да га ико цере од бесомучних нападаја радикалских заслепљеника, а Његови поштоваоци и пријатељи не бојте се не ће доћи по Вашем мњењу „за кратко време“ да зацвиле.

Зацвилиће Ваш „учитељ“ и његова роуска гарда, у коју и Ви спадасте, што Вам се поред свих Ваших ровења и рада и „пријатеља“ не ће испунити жеља, да доведете на столицу Арсен патријарха свога данашњег миљеника, а до јуче највећег противника, држећи, да би Вам под њим свима било добро, или да заседне „интеркалар“ — као што рече трамвајац —,

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

под ким би саб. одбор веселе дане про-
водио, а особито прота Божа, вечити иза-
сланик комисија.

Па, како сте беспослени, и живите од
сала, до ког сте дошли „славним“ путем,
јер Вас су радикали послали и плаћали
Вас, да истражујете списе о Ходошу —
о орој работи не читасмо ништа —, а Ви
мало употребисте ту прилику, те из до-
тичник архива радисте нешто друго —
истина корисно —, и сад продајете и жи-
вотарите и шећете се по Н. Саду, и око-
лини, да се новосаткиње радикалске и кар-
ловкиње наживају гледајући Ваш обли-
гатам цилиндер и Вашу леуу и пријатву
појаву, и чекајући на испуњење и оствар-
ење Ваше жеље, пискарајте дотле по
„Застави“.

Ал не заборавите сачувати псменути
број „Заставе“, те ако узживите, прочи-
тајте га кроз једно 20—30 година, и ми
не били ко смо, ако се и Ви не постидите
због истог чланка, као и многи други омла-
динци у Вашим годинама, што се пости-
деше својих младачких књижевних радова
и назора.

Извештај

о раду пленарне седнице епарх. конзисторије,
држане у Темешвару 12. (25.) фебруара 1907.
г. под председништвом Његова Високопреосве-
штенства Господина Епископа Дијецезана Дра
Георгија Летића.

Установљени су турнуси и одређени дани
за држање турнуских седница кроз целу годи-
ну. — Дани седнице публиковаће се. — Ре-
шено је прихватити од Румуна покренуту пар-
ницу ради оцепљења прав. Румуна од срп. прав.
цркв. општине хрњаковачке и поставити за
заступника ове конзисторије у тој парници Др.
Саву Путника, овог. фискала. — Умољена је
румунска прав. конзисторија арадска, да посту-
пи против јереја Теренција Опреана роман.
прав. пароха срп. канадског због огрешења о
правни црквени и јерархијски ред у прав. цркв.
општини ходмезервашархељској. — Једногласно
је донесено решење, да се поводом прославе
педесетогодишње свештеничке службе *Ђорђа*
Влаховића, окр. протопрезвитера вел. кикинд-
ског, протопрезвитер исти поздравити.

Извештај

о раду редовне седнице епарх. конзисторије,
држане у Темешвару 12. (25.) фебруара 1907.
г. под председништвом Његова Високопреос-
вештенства Господина Епископа Дијецезана
Дра Георгија Летића.

Узето је на знање високо саопштење преузви-
шеног госп. министра просвете и цркв. послова
о подељењу државне припомоћи јер. Д. Ст. и
удовој Св. Дражића. — Узето је на знање ви-
ше наређења поправака погрешних матичних
уписа. — Извештена је Његова Светост Преуз-
вишени Господин Патријарх српски у предме-
ту издавања кондуитне листе јереја Ал. Ст. —
Узето је на знање високо саопштење Његове
Светости, о синадалном одобрењу статута срп.
прав. монашког удружења у митрополији карло-
вачкој и о организовању истог удружења. —
Висока одлука Саб. Одбора о издавању миро-
вине умиров. јереју Вл. В. узета је на знање. —
Узета је на знање вис. одлука Саб. Одбора о
остављању два питомца стипенд. закладе Петра
Божића у уживању стипендије и за шк. год.
1906./7. — Узет је на знање извештај управног
одбора торонталске жупаније о том, да је на
предлог ове конзисторије умолио вис. кр. уг.
министарство богочасти и јавне наставе, да
донесе начелну одлуку у предмету катихизи-
вања деце родитеља који стоје изван конфесије.
— Извештај Високопреосвећеног Господина
Епископа будимског Лукијана о рукоположењу
Георгија Бартулова ђакона за презвитера, узет
је на знање и упућен је окр. протопрезв. ки-
киндски, да истога вернима парохије му при-
каже. — Удовољено је молби кр. уг. средишног
статистичког звања у Бпешти у предмету испу-
њења статист. образаца о администрацији ове
епархије. — Препоручена је путем окр. прото-
презвитера подручном свештенству „збирка за-
кона“ проте Љубомира Влачића из Метковића
— По извештају окр. протопр. арадског Стан-
ка Жупанског о држаној свештеничкој испо-
вести и збору у том протопрезвитерату, учињено
је више сходних наређења. — По исказима
о започетим веронаучним наставама, издата су
сходна упуства појединим катихетима. — Упу-
ћен је Станко Жупански окр. протопр. арадски
да се са управом држ. грађ и трговачке шко-
ле у Липови на лицу места договори о кати-
хизовању срп. прав. ђака там. — Узет је на
знање извештај окр. протопр. арадског о Срби-

ма правосл. вере у местима, где срп. прав. парохије нема, и пожурен је окр. протопр. в бечкеречки, да такав извештај из подручнога му протопрезвитерата поднесе. — Именован је за пароха у Рудни Вл. Алексић. — Достављен је „попис конкубината“ у Иванди парох. звању с тим, да испита узроке свакога случаја и поради, да се конкубинати отклоне. — Узет је на знање закључак цркв. општине у Чоки о поновном расписивању стечаја. — Одређен је избор пароха у Иванди и избор ђакон у В. Кикинди. — Пожурен је Ђ. Ст. окр. протопр. у В. Б., да на оvd. решења под претњом последица одговори и односно их изврши. — Позван је јер. Ср. П. Јовановић, да стари печат парох. звања сиришког своје заменику преда. — Укинута је услед утока закључак цркв. одбора модошког о продавању столова. — Расписан је стечај на V. класу парохије у Пардању. — Уништено је решење цркв. одбора у Кетфељу, којим је свештенику там. наређено, да дужницима цркв. опш. приреза никакве душепопечитељске услуге не врши. — Упућена је цркв. општина у Гаду, да цркв. општ. прирез на све своје верне разреже. — Умољено је вис. кр. уг. министарство, да дозволи исправке у матицама неких парохија. — Упућена је цркв. општина у Кнезу, да нареди своје црквењаку да свештенику при вршењу душепопечитељских дужности помагати има. — Упућен је Станко Жупански, да због омаловажења св. икона тужене чланове цркв. општине у Т. К. на записник преслуша. — Спроведене су с препоруком молбе више свештеника и свештеничких удова за држ. припомоћ вис. кр. уг. министарску про свете и цркв. послова. — Поостављен је за вероучитеља на грађ. школи и „Језулеуму“ у Жомбољи јер. Ал. Бранковић из Срп. Црње. — Донесено је више првостепених бракоразводних пресуда. — Свега је донесено 109 решења.

Извештај

о раду ванредне сједнице епарх. конзисторије горњо-карловачке, држане у манастиру Гомирју дана 27. марта 1907. г., под председањаштвом Његова Високопреосвештенства Г. Епископа Дијецезана Г. Мисаила.

Присутни: Протопрезвитер Сава Косановић, парох на Ријеци, јереј Родољуб Пајић, парох у Петрињи, јереј Милутин Вукелић, парох у

Огулину, јереј Владимир Дујић, адм. пар. у Срп. Моравицама, г. Душан Миљушевић, адвокат у Карловцу и г. Илија Вурдеља, трговац у Огулину.

Реферирше и биљежи ђакон Ис. Ђ. Пејновић, конз. биљежник.

Изабрани члан прото-парох Сава Косановић полаже усмену заклетву на чланство, а писмена ће се похранити међу списе. — Изајашњење ј. Андр. Медића из Средње горе у предмету неизданог крсног писма за Јована Грковића у војничке сврхе, достављено је кр. кот. области на Удбини на увид. — Тачан списак свештенства ове дијецезе послан је друштву „Привредник“ на његову молбу. — Поднесак ј. Мане Вурдеље, пароха у Љесковцу, да је слабом поласку ваншк. дјеце криво опш. поглаварство у Раковици, поднесен је кр. земалској влади на званичење. — Молба Дане Мандића из Г. Грачаца, да се ни један рођак пок. Томе Мандића не припусти у кандидацију на парохију у Г. Грачацу, бачена је ad acta. — Извештај протопрезвитера Николе Ердеговца о исповједи ј. Михајила Николиша из Сјеничка узет је на знање. — Одбијена је молба јереја Милоша Личине у Попини, да му више не треба лични помоћник. — Извијештена је висока кр. зем. влада, да је ј. Симо Јаковић отишао у Америку, те је на тај начин његова молба за припомоћ сада беспредметна. — Молба цркв. о. у Врпцу, да не плати протопрезв. Јови Трбојевићу у Метку путне трошкове око примопредаје парохије, одбијена је. — Молба протојереја Моје Мајсторовића у Грачацу за награду у име катихизације V. и VI. разр. више грађ. школе у Грачацу поднесена је високој кр. зем. влади с препоруком. — Поновна пријава протопр. Илије Машића у Оточцу, да није добио 5 мјесеци плате, поднесена је кр. зем. влади на званичење. — Тужба је јер. Николе Милића у Стјепану против јереја Мане Радојшића ради наводног мићења приликом избора пароха у Хајтићу последије изјашњења ј. М. Радојшића забачена; ј. Н. Милићу изражено „негодовање“ и забрањено му, да са тако необзидним и нереелним поднесцима не задаје посла овој власти. — Извештај протопрезв. Илије Машића у Оточцу о примопредаји парохије дољанске (вил.) са ј. Петра Милеуснића на ј. М. Шумоњу узет је на знање и обређен му путни трошковник. — Извештај ј. Владимира

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Дујића, члана еп. Конз. о непрегледаном катих. раду јереја М. Таталовића у Дрежници узет је на знање, предмет као беспредметан уложен у списе. — Закључак цркв. скупштине у Хајтићу, да Лазарева субота буде храмовна слава уложен је једноставно у списе. — Пријава парох. звања у Г. Будачком, да је р. кат. жупник у Риједи протупрописно вјенчао његова једног парохијанина, поднесена је кр. зем. влади на званичење. — Молба ј. Раде Кораћа из Дебелог-брда за уређење сесионалне оштете поднесена је кр. зем. влади на званичење. — Отпис кр. зем. владе у предмету катихизације православних ученика на наугичкој школи у Бакуру, саопштен је проти-парохиу Сави Косановићу на Риједи с тим, да му кр. в. влада не може дати за ту катихизацију никакве награде и да ће недељом ученици долазити к њему на катихизацију. — Против ј. Николе Милића у Стјепану одређена истрага на тужбе Јовава Кличковића; вођење је истраге повјерено ј. М. Вукелићу и Вл. Дујићу. — Извјештај протопрезв. Илије Машића у Оточцу о примопредаји парохије у Дабру са ј. М. Шумоње на ј. П. Милеуснића узет је на знање и обређен му је путни трошковник. — Молба цркв. скупштине у Мутилићу, да се повјеренствени трошкови разрежу на све скупштинаре и одборнике, на које су осуђени цркв. одборници у предмету истраге, зашто није примљен ј. Р. Кораћ за душепопечитеља од стране парохијана Мутилићких, одбијена је, јер је донесена „већином“ гласова, те је у тој ствари овд. пријашње решење остало у крјепости. — Тужба П. Вучетића и Р. Ресановића из Закопе против ј. М. Грубора у Двору, да их неће да причести, уступљена му је на изјашњење. — Извјештај протопрезв. Николе Ерцеговца у Глини о исповједи ј. Ј. Јакшића узет је на знање. — Потврђен је за пароха у Влаховићу ј. Вас. Живковић, протопрезв. Николи Ерцеговцу одређен је путни трошковник. — На тужбу протопрезв. звања у Оточцу против ј. М. Шумоње у Заслужници а последије његова изјашњења опоме-нут је ј. М. Шумоња, да не употребљава св. храм Божји у страначке сврхе, а протопрезв. Илији Машићу савјеговано је, да не позлеђује старих рана. — Јереј Милан Басарић потврђен је за пароха у Лучанима, а протопрезв. Илији Машићу обређен је путни трошковник. — Обавијештено је парох. звање у Јошану, да

висока влада, не може премјестити учитеља Хинића из Јошана; вис. су влади повраћени списи. — Извјештај протопрезв. Стевана Косановића из Плашког, да није могао због фамилијарних прилика обавити примопредају парохије у Мочилима, узет је на знање. — Тужба цркв. одбора у Старом селу против ј. В. Стојановића уступљена је истом на изјашњење. — Позван је протопрезв. Никола Ерцеговац у Глини, да извјести какав је парох. стан са нузградама у Славском пољу, па ће се тек онда приступити мериторном ријешењу расписа стечаја на парохију у Славском пољу. — Опоме-нут је ј. Д. Чучковић у Суваји, да савјесно врши дужност гледе пријављивања ваншк. немарњака; списи су високој влади повраћени. — Наложено је ј. Сими Војводићу, месном помоћ. ј. М. Личине, да катихизира у Попини. — Позван је протопрезв. М. Стакић у Кореници, да обзиром на велику старост исповједи Илију Рашету и М. Грбића у Подлапачи у њиховим парохијама приликом овогодишње своје визитације. — Позван је протопр. Ст. Косановић у Плашком, да извјести, какав је парох. стан са нузградама у Садиловцу, па ће се тек онда приступити мериторном рјешењу расписа стечаја на парохију у Садиловцу. — Пријава ј. Мане Вурдеља у Љесковцу о неуредном добијању плате поднесена је вис. земаљској влади на званичење. — Обавијештен је прото-парох Сава Косановић на Риједи, да је добио 100 К год. награде за катихизацију више дјевојачке школе на Сушаку. — Сва су парох. звања обавијештена о отпису Његове Светости Г. Георгија, патријарха српског, да је Св. арх. Синод потврдио штатут монашког удружења у митрополији карловачкој и да се је исто удружење већ конститујисало. — Тужба Пере Блажевића из Брезове главе против ј. Јове Мађерчића у Тушиловићу уступљена му је на изјашњење. — Позван је ј. Павле Обрадовић у Небљусима на одговорност због нетачног састасљања именика ваншк. дјече, у који је убиљежио неко личину, која су умрла или се отселила. — Тужба кр. кот. области на Удбини против јер. М. мл. Грбића у Мекињару, да не ће да вјенча Т. Рибарића, уступљена је истом на изјашњење. — Позван је протопр. Ст. Матијевић у Костајници, да поднесе конкретан предлог гледе катихизације у Добретину, јер. М. Грубор Двору, да се изјасни, би ли могао ту школу

католикизирати; наложено је ј. Јовану Живковићу у П. Љубини, да он мора ту школу катихизирати, док се ствар не ријеша. — Извештај протопрезв. Илије Машића у Оточцу о примопредаји парох. у Водотечу са јереја Јос. Рајачића на ј. М. Басарића ует је на знање и обређен му је путни трошковник. — Извештај Ј. Рајачића у Сењу о обављеним функцијама у Сењској болници ует на знање. — Позван ј. Љубомир Бабић, да поднесе исказ конкубината за парохију у Градуси. — Извештај проте-пароха Н. Ерцеговца у Глини о обављеним функцијама у глињској болници ует је на знање. — Извештај ј. Ан. Зобенице у Косињу о исповједним билешкама у Кленовцу ует је на знање. — Изјашњење ј. Ник. Живковића у Меминској на тужбу умир. кр. кот. претстојника Адама Драгојловића из Стазе узето на знање. — Извештај протопрезв. Ст. Матијевића у Костајници о примопредајама парохија у Старом селу и Градуси са јереја Вас. Стојановића на јер. Павла Драгића односно са ј. Љуб. Бабића на ј. Вас. Стојановића, ует је на знање и обрађени су му путни трошкови. — Извештај ј. Свет. Зорића, у предмету тужбе Ђуре Десића(?) ует је на знање с тим, да у будуће мора тражити од Епископа-Дијецезана, ако кога хоће суду да тужи. — Притужба Рад. Ресановића и Павл. Вучетића, стављена у записник у сједници цркв. скупштине у Двору, а поднесена овамо по цркв. општини против ј. М. Грубора у Двору, да их неће да исповједи, повраћена је ц. о. у Двору с тим, да је ова власт по §. 23. П. Б. Најв. Рескр. не може узети у претрес, јер је цркв. скупштина с тим свој дјелокруг прекорачила. — Због обилажења и фумигирања ове власти позван је пред сједницу конзисторијалну ј. Др. Ш. у М., гдје ће му се дати „укор“. — Протуодговор ј. П. Трбојевића, пароха у Јосану, на одгор управитеља општине на Удбини у предмету неуредног добијања плате поднесен је кр. земаљ. влади на званичење. — Извештај протопр. Н. Ерцеговца у Глини о примопредаји парохије у Славском пољу са ј. Р. Лапчевића на ј. Т. Лукача ует је на знање и обређен му је путни трошковник. — Обавјештен ј. Ник. Мајсторовић, професор и катихета у Госпићу, да је као причувни духовни помоћник П. разреда својој дужности удовољио и да је из свезе домобранства отпуштен. — Извештај протопрезв. М.

Стакића у Кореници о примопредаји парохије у Комићу са ј. Р. Кораћа на ј. М. Борића ует је на знање и обређен му је путни трошковник. — Извештај протопрезв. Игњ. Малобабића у Војнићу о примопредаји парохија у Скраду и Полоју са ј. М. Сарапе на ј. М. Кнежевића односно ј. Г. Лончара на ј. Моје. Сарапу ует је на знање и обређени су му путни трошкови. — Извештај протопрезв. Ст. Косановића о исповједи ј. М. Вурдеље ует је на знање. — Јер. П. Обрадовићу, пароху у Мазину, обустављено је од сесион. оштете 163 К. 60 пот. за исплату повјеренствених трошкова протопрезв. Јови Трбојевићу у Метку. — Позван је протопрезв. Јово Трбојевић у Метку, да приликом овогодишње своје визитације исповједи ј. М. Личину и ј. Дану Чучковића, обзиром на њихову старост, у њиховим парохијама. — Изјашњење ј. Ил. мл. Машића у Шкарама у предмету невјенчања Ан. Михелић и М. Миховић из Главаца није узето на знање, него је исти јереј позван, да их вјенча. — Сви списи у предмету катихизирања у школи Завалу и Скочају поднесени су кр. зем. влади с тим, да би требало преко године у свакој тој школи катихизирати 30 сати. — Молба парох. звања у Садиловцу за изведење сесион. оштете на чисто, поднесена је кр. земаљ. влади на званичење. — Сви списи у предмету тужбе Николе Илића против ј. Андр. Медића у Средњој гори уступљени су протопрезв. М. Стакићу на извиђај приликом овогодишње визитације. — Тужба Ст. Тојаге за неслужење св. Литургије на Ваводеније Пресвете Богородице, дана је на извештај личној помоћнику ј. М. Личине у Попини. — Позван је ј. Ал. Муждека у Бузети, да плати трошкове од 5 К. протопрезв. Николи Ерцеговцу у Глини. — Изјашњење ј. Ник. Трбојевића капелана у Дрежници на тужбу учитеља Томића због некатоликизирања узето је на знање, а тужба као неоснована забачена је и о том је обавјештена кр. кот. област у Огулину. — Позван је ј. Драгутин Шарац из Машвине, да се у року од 1 мјесец дана из Љесковца пресели у подручје своје парохије, иначе нека поднесе оставку на Машвини. — Изјашњење ј. Фил. Пајића у Радовици на тужбу Н. Дејановића и М. Берковића узето је на знање. — Наложено је свештеницима у Д. Лапцу, да служе Св. литургију на св. Марка као крсно име Ђукића. — Тужба М. и Н.

Дветојевића из Двора против ј. М. Грубора у Двору, да их неће да причести, дана му је на изјашњење. — Извјештај протопрев. Ст. Матијевић у Костајници о примопредаји парохије у I. Љубини на јереја Јована Милића увет је на знање и обређен му је путни трошковник. — Дата је „опомена“ ј. Јов. Драгишићу у Комоговини због обилажења ове власти. — Дата је „опомена“ ј. Ил. мл. Машићу у Шкарама због обилажења ове власти. — Позван је ј. С. Орешчанин у Обљају да се изјасни куда је послао молбу на кр. зем. владу за подјелење потпоре; неуважене молбенице свештеника, који нијесу добили потпоре, повраћене су им; уједно је ријешено, да, као што је и до сада било свештеници морају преко ове власти слати молбе, којима моле потпору од кр. зем. владе. — Извјештаји протопрезвитера и настојатеља ман. Гомирја о обављеним испитима са ваншк. младежи дати су појединим члановима на рефераду. — Позван је ј. М. Вурдеља, да одмах без обзира на повоз, предузме катихизацију у Новој Кршљи; сви су списи уступљени протопрев. Ст. Косановићу у Плашком, да приликом овогодишње визитације своје испита, шта је на ствари с подвозом за Нову Кршљу. — Потврђен је за пароха у Осрецима ј. Илија Ђокић, повјеренику при избору П. Мајсторовићу у Дољанима (лич.) обређен је путним трошковник. — Парохија у Шаканлијама са 1. маја п. н. к. ов. г. дата је у администрацију ј. Василију Стојановићу, а Градуса ј. Љуб. Бабићу. — Пријава парох. звања на Ријеци, да је неки о. Франјевац на Трсату протузаконито кретио једно православно дијете, поднесена је са свима списима кр. земаљској влади на званичење са замолбом, да изволи забранити рим. кат. свештенству то у будуће чинити. — Забрањено је ј. Јови Милојевићу у Висућу, да се бави надриписарством; кр. жуп. област у Госпићу обавјештена је о том; висока је влада умољена да позове кр. кот. област на Удбини, да поднесе већ једном овамо оне случајеве, гдје је свештенство тога котара криво, што се множе конкубинати. — Позван је окружни протопрев. Јово Трбојевић у Метку, да приликом овогодишње своје визитације састави списаније свештенства и народа код оних свештеника, који ни на ургенсе протопр. звање исто не подноси, и то код јереја Дане Чучковића у Суваји, јереја Петра Мајсторовића у Дољанима

(лич.), јереја Петра Милојевића у Могорићу и јереја Николе Шакића у Вршцу; протопрев. Јово Трбојевић нека поднесе о томе извјештај уз трошковник, у који ће урачунати дневнице и који ће бити обређен на рачун тих свештеника; недостатке истакнуте списанију свештенства код ј. Г. Илића, Милојка Дошена, Миланка Борића и Мане Дошена нијесу за сад узети у претрес, док не стигну прегледи парох. звања. — Молба парох. звања у Требини, да се школа гради код цркве, поднесена је кр. земаљ. влади на званичење. — Обновљена је наредба, да проте проучавају поднеске. — Обновљена је наредба и допуњена о слању исказа о прелазу из вјере у вјеру. — Списаније свештенства парохије у Залужници повраћено је ј. М. Шумоњи на поправак. — Умољена је кр. земаљска влада да саопштити овамо изволи узроке, зашто ј. Анд. Зобеница у Косињу не добија плате већ 14 мјесеци. — Молба парох. звања у Блатуши за посредовање ове власти, да се Станица Самарџија поврати своје мужу Јовану, а острани конкубина Милка Џакула, поднесена је кр. зем. влади на званичење са замолбом, да се ова саблаван отстрани. — Умољен је члан еп. Конвисторије г. др. Душан Миљушевић, адвокат у Карловцу, да изради образложену молбу на вис. кр. зем. владу, у којој би се имало навести, да висока влада строго наложи дотичним областима, да не обављају уздружења код оних особа, које живе у конкубинату и да се та и слична уздружења обављају само споразумно с парохијским звањима, за која ће се у своје вријеме у том предмету, издати наредба. — Саопштено је кр. фин. равнатељству у Огулину, да је плата нашег свештенства нормирава Најв. кр. Рескр. од 10./8. 1868. и да је овој власти са свим непознато, колико ј. Јов. Вукелић у Дубравама као и остали свештеници имају прихода од појединих функција. — Позван је јереј Јован Кос у Брђанима, да катихизира у Горичкој, а јереј Јосиф Драгишић из Рујевца у Зрињу. — Кр. жуп. области у Огулину одговорено је, колико је могуће било, од када, и за што се срп. Моравице зову тако — Одређена је истрага против ј. М. Поповића у Топуском на тужбу учитеља Петровића због некатихизирања, вођење је истраге повјерено ј. Мил. Вукелићу и ј. Вл. Дујићу. — Обновљена је наредба, да свештеници шаљу овамо извјештаје из изговорене проповједи школ. дјечи

WWW.LINILIB.BS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

приликом свете исповиједи и пресвете причесте. — Обзиром на мали број канцеларијског особља, а обзиром на велики посао, издана је наредба, да свештеници, парох. и протопрезв. звања, црквене општине, странке приватне: тужбе, пријаве, изјашњења и томе слично поднесе овамо у два равногласна примјерка. — Ријешено је још до 20 мање важних предмета. — Свију ријешења у бракоразводним парницама донесено је 62. — Због краткоће времена скинуто је с дневног реда око 80 предмета. — Сједница је ова с прекидом од 1½ сахата трајала од 10 сахата подне до 10 сахата на вечер.

Циркулари митрополита Павла Ненадовића фрушкогорским манастирима.

Приопћио

Тихомир Остојић.

(Продужење.)

1760.

март 15. (92) Наређује да у манастир не примају странце без сведоџбе, ни војничке бегунце.

март 17. (93) Позив на „умовеније ног“.

март 18. (94) Ускршњи поздрав.

апр. 8. (95) Строго наређује да чине молелствија због болештине.

апр. 30. (96) Позив на погреб епископа Партенија Павловића.

мај 5. (97) Извештава да је пок. еп. Партеније оставио манастирима по један сарандар. Кад га одслужи, добиће новце.

септ. 7. Конзисторија наређује молелствије „благомъ намѣреніи“ за митрополита који је стишао у Беч. Иште за двор вина, воћа и поврћа и репорте

септ. 24. [Из Шишатовца] Архиман. Вићентије јавља поруку митрополитову из Беча да је био у двору на аудијенцији и да је добро примљен, стога нека држе молелствија »да би Бог умилости вио срце цареву што би се окренуло к нашем народу“. У другом писму митрополит преко конзисторије иште од манастира вина, јер је он горе на неким местима обећао. Архимандрит иште школске новце и ономиње братства да пазе на слуге, јер опет хватају у бирманце.

окт. 10. Конзисторија позива да плате људима који су на свој трошак (њих тројицу) најмили да помажу при градњи саборне цркве карловачке.

нов. 6. Прото Јефтимије Радосављевић јавља да се митрополит кренуо из Беча, стога нека читају јектенију „о путешестви“.

дец. 20. (98) Божићни поздрав.

1761.

фебр. 13. (99) Позива духовне оце у Карловце на сирну среду, јер се приближује четрдесетница.

фебр. 16. (100) Забрањује да не примају у манастир „стране непознате људе и пришелце јабанлије“ (види у Митрополитској Архиви бр. 193. ех 1761).

март 6. (101) Наређује молелствије од 40 дана за болнога обрста Михајла Продановића од Ужичке Каменице.

апр. 3. (102) Како ће Велику Недељу и Ускре провести у Хопову и Иригу, позива настојатеље с једним ђаконом да на Велику Среду дођу у Хопово и да понесу одежде.

апр. 10. (103) Ускршњи поздрав.

мај 6. (104) Како су двору поднели многе представке које се тичу добра цркве и народа, позива да чине мелелствија, да би Бог одобровољио срце цареву за нас.

јул. 3. (105) Поука како треба на литургији и кад метанисати и крститисе (види у Митропол. Архиви бр. 231. ех 1761.).

јул. 9. (106) Наређује молелствије за болесног епископа пакрачког Арсенија Радивојевића.

јул. 14. (107) Извештава да је у саборној цркви готово „маорско и дрвено дѣло“. Позива на св. велмч. Атиногена настојатеље с једним ђаконом на благодареније.

септ. 30. (108) Иште од настојатеља репорте.

окт. 25. (109) Позива духовне оце за 31. окт. у Раковац; 1. нов. ће ићи сви у Карловце да добију инструкцију („наставленіе“). У прилогу „спецификација“, ко ће ићи у који протопопијат.

дец. 1. (110) Иште фашина и коља

да вутврди дунавску обалу јер је вода рони, те је двор у опасности.

дец. 8. (111) Божићни поздрав.

1762.

март 3. (112) Позива братства да учине помен његову рођаку Порфирију протођакону, и да га упишу у поменик.

март 28. (113) Иште волујска кола да пренесе из Митровице у Карловце 500 дебелих хростоних дасака.

апр. 5. (114) Ускршњи поздрав.

апр. 22. (115) Сремска жупанија 15. о. м. у Илоку на конгрегацији одлучила, на позив Њ. Величанства а у споразуму с славонском генералном командом, да потражи и похвата „битанге, скитаче, подзорне и пасоши достојерними неосвидјетелствоване“ људе. Позива манастире да је у том потпомогну са својим слугама и прѣворцима.

јун. 12. (116) [Из Гргетег] Опширна наредба о контроли прѣворца.

јул. 5. (117) Пред полазак у Беч позива да чине молепствија.

јул. 7. (118) Јавља да ће, идући у Беч, сврнути у некоје манастире; нека келије „очисте и растребе“ и спреме све што је потребно.

авг. 5. (119) Конзисторија шаље препис писма митрополитова у којем јавља да је 26. јула стигао у Беч, да је био на аудијенцији у двору, на којој »обнадежденіемъ утѣшени есмы“. Позива манастире да чине молепствија.

авг. 21. Конзисторија понавља наредбу да пазе кога примају у манастир. Сумњиве људе, особито регруте и војничке бегунце нека не примају, јер ће имати невоље као Кувездин и Прибина Глава, где су таке ухватили.

септ. 4. Конзисторија позива да не даду да жупаниски чиновници чине коншикрипцију у манастиру и нека се позову на привилегије. Нека пазе на људе који долазе у манастир, јер влада куга.

септ. 6. Конзисторија јавља да су због куге забрањени вашари па и славе о храму цркава. Нека чине молепствија против куге, нека свете воду и крете људе у прѣвору.

окт. 1. Конзисторија наређује да чине молепствија против куге и да никога не примају са стране, особито из Туреке, нити да се мешају с људма из заражених крајева.

нов. 7. [Из Раковца] По наредби митрополитовој архимандрит Вићентије позива манастире да сакупе 10 акова које вина и бермета, које ракије, као дискрецију Госп. персоналу и прокуратору свом, те ће то све један од игумана однети у Пешту. Тако је и Г. Пасардаји (коморском администратору у Осеку) обећано 2 акова ракије. Пут ће посланика игумана платитити манастири заједвички, и то сваки по 10 фор. Нека ова ствар остане у тајности.

нов. 12. Конзисторија наређује духовним оцима да први дан поста иде свако на своју „штацију“ и да јаве да су отишли.

нов. 14. Прота Јефtimiје јавља да је жупанија одлучила да ће 12 штапа ударити оним ко буде говорио да ће Турци ударити на Срем. Калуђери нека храбре народ. Коме буде требао пасош нека иште од власти, која га мора без награде издати.

дец. 12. Прота Јефtimiје јавља да војничка власт тражи неке бегунце.

дец. 17. (120) [Из Беча] Божићни поздрав (у главном богословске садржине, има подстицања на верност аустриском двору).

1763.

јан. 14. У име конзисторије прото Јефtimiје јавља митрополитову поруку да ће „неки генерали из горњих страна царским дјелом у иришке касарне доћи и да ће том приликом походити и митрополитов двор у Карловцима. Позивају се братства да за ту прилику набаве лова.

март 14. (121) [Из Беча] Ускршњи поздрав.

авг. 4. (122) [Из Даља] О Преображењу нека „мање служителе“ изаберу а игумана и намесника ће он кад дође.

септ. 25. Архимандрит Вићентије иште репорте, али истините а не лажне. Опомиње да уче „Ортодоксос“.

септ. 26. Како ће доћи у госте митрополиту гроф Мерси, архим. Вићентије иште лова. Опомиње да донесу репорте и школске новце.

септ. 26. (123) Иште лова јер ће доћи гроф Мерси.

окт. 15. (124) Огорчен је на неред у манастирима. Опширно упутство о вођењу трошкова, надзору и обуци прѣвораца. У прилогу формулари за прѣворске протоколе.

дец. 18. (125) Божићни поздрав.

1764.

јан. 1. Архим. Вићентије јавља да ће митрополит на св. Саву, свој дан рођења имати високе госте те иште лова.

апр. 9. Прота Јефтимије јавља поруку митрополитову да је сретно стигао у Беч; нека чине молепствије „о начати благога дѣла“. Јавља нешто о гробљу уз цркву св. Петра и Павла у Карловцима.

апр. 16. (126) [Из Беча] Био је на аудијенцији у двору с епископом бачким Мојсејем и честитао крунисање за краља наследника Јосифа.

јун. 3. У име митрополитово архим. Вићентије иште школске новце. У додатку наређује да бившег Бешеновца Дијонисија, сад унијата, не приме у манастир.

јун. 8. Конвисторија позива на нередби митрополитовој, на збор у Карловце Духовници који нису отишли на духовију нека одма иду на своју „штакцију“.

јун. 4. (127) [Из Беча] Поводом конкретног случаја опет строго забрањује примати у манастир странце, који се не могу исказати ко су.

јун. 12. (128) [Из Беча] Јавља да је био на аудијенцији у двору. Цар је обећао да ће штитити народне привилегије од мађарске дијете.

јул. 5. Прота Јефтимије јавља да се митрополит 1. кренуо из Беча и да ће преко Стоног Београда и Осека доћи у Даљ. Наређује молепствије „за благополучное путешествіе“ и позива настојатеље у Осек да по обичају дочекају митрополита.

јул. 28. (129) [Из Даља] Наређује да о Пресображењу измене мање служитеље, само игумана и намесника нека оставе док он не дође. Кори их због переда у трапези.

авг. 29. (130) [Из Даља] Јавља да ће обрет Самуил Зделаровић от Штернфелд походити манастире.

септ. 18- (131) Како ће на имен-дан цара Францишка имати високих гостију, иште лова.

септ. 28. Архим. Вићентије тражи тромесечне репорте, иште уобичајену милостију за двор (бермет нека налију старим вином, шилера лепа и вина са стари виногради, који лане нису дали ракије, сада „дуплично“ да пошљу) и нека пошалу поврћа како су обећали.

септ. 29. (132). Како ће на имен-дан царичин имати гостију, иште лова.

нов. 3. (133) Како ће генерал фл. Волфередорф на путовању кроз крајину сврнути у Карловце, иште лова.

нов. 5. [Из Шишатовца] Архимандрит Вићентије иште лова јер ће доћи у походе генерал осечки,

нов. 16. [Из Ремете] Архим. Вићентије их кори што нису послали лова и ако им је писао и митрополит и он. Како ће за који дан доћи осечки генерал, нека одма набаве лова. Ако је у којем манастиру Георгије Стефанов, родом из Турске, нека га настојатељ доведе у двор.

нов. 28. [Из Шишатовца] Архим. Вићентије, поводом конкретног случаја, понавља наредбу да пазе кога примају у манастир, јер су манастири већ извицани да примају и крију којекак битанге.

дец. 19. [Из Шишатовца] Архим. Вићентије напомиње да спреме годишње репорте и даје упутство за то. За нову годину нека пошљу или нека понесу у двор дивљачи, а који имају, младих прасаца и лепа воћа.

дец. 17. (134) Божићни поздрав.

(Свршиће се).

ЛИСТАК.

Вести.

Свештеничко удружење. После више неуспелих покушаја, да се оснује и свешт. удружење, намерно је сад млађе свештенство да поново покрене ову ствар. — После Ускреса ће се у свима епархијама одржати протопревитератски зборови, на којима ће свештенство изразити своју жељу, да се ради оснивања удружења што пре одржи општи митрополијски збор, за који ће одмах изабрати и своје поверенике, но који ће свакако и остало свештенство многобројно походити.

Ово је достојанствено! Какву су јадну и жалосну улогу играли наши радикали, да се само испуни позната фикса идеја вождова; то је нашим читаоцима познато.

Ну, не помогаше им ни они барнумски зборови, ни облетање око нових пријатеља, ни братимљење, ни улагивање а ни издаја српског образа и поноса. А не помогаше им с тога, што је на челу угарског министарства човек који зна свој положај, закон и државни интерес.

„Застава“ и прапорац јој „Народни гласник“, могу своје лаковерно покварене читаоце и на даље трактирати с лажима: патријарх је готов, поднеће оставку, иде у пензију; ал њихови уредници после одговора Векерлова и Кошутова морају и сами увидети и рећи: бадава сва лаж, бадава сва радња, не иде, па не иде!

И у колико је одвратан рад наших радикала, у толико је за похвалу рад самосталаца.

Њихово достојанствено држање допринело је, да је министар председник Векерле 17. о. м. позвао к себи Србе посланике на заједничком уг. сабору, који су подједно и посланици на срп. нар. црквеном сабору, да га извести о свом становишту у ствари патријарховој и у ствари закључака срп. нар. цркв. сабора.

Тој је конференцији присуствовао и бан гроф Теодор Пејачевић, хрватски министар Јосиповић и подбан др. В. Никслић.

Посланици су у конференцији опширно разложили своје становиште, нашто је министар председник Векерле између осталог изјавио, **да стоји искључиво на становишту закона.**

Ето, то је достојанствено држање, а не улагивање и притворно држање радикалско.

Ну, ми држимо да ће после обелодањена „За-

ставина“ чланка о „Мађарској војсци“ и сами Мађари увидети дволичну улогу наших радикала.

Угледни мађарски лист „Bácskai Hírlap“ у Суботици у свом 100. бр. од 1. Маја донео је такође поменути чланак „Заставин“ о мађарској војсци, те ће се и из њега уверити мађарска публика, какви су пријатељи били радикали Мађарима за време њихове борбе с Бечом 1903.

Зар немате поноса! Г. др. Влада Манојловић поред свег тога, што је у 76. бр. Morgen-блата „Заставе“ дословце стојало: „— — др. Влада Манојловић изнео је овај приговор: „— — Што је сабор овога пута заседавао у Ср. Карловцима то је случајно, јер је он бивао сазиван и на земљишту Угарске. §. 26. саб. устројства придржава краљу право, да сабор и на друго које место сазове“, на ком смо основу ми оно у чланку „Што сте узнемирени“ у 14. бр. о г. Манојловићу написали, — имаде смелости и образа, да пошто је у 85. бр. „Заставе“ Morgen-блата у верном преводу навео свој исказ, у ком нема наведеног цитата, рече: „Остављам поштованим читаоцима да пресуде, да ли је поступак „Срп. сиона“, „Браника“ и „Србобрана“ хонетан и уместан? Ја не налазим за потребно даље рефлектовати на оваке неистините и гадне нападаје у овој ствари“.

Да је г. Манојловић момак, и да има другог „свирца“, он би нашао „Заставу“ што је лажно навела његов исказ, а не би нашу истиниту тврдњу назвао „неистином и гадним нападајем“.

Овако поред досадашњег и данашњег „свирца“, играће и у будуће како му он усвира.

Стидно за једног доктора!

Напомена. Због светлих празника изићи ће 17. и 18. број уједно 6. Маја.

Уредник: **Димитрије Руварац**, протојереј.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ.

Ad K. 32. зап. ex 1907.

3-3, 28.

СТЕЧАЈ.

Овим се расписује стечај ради сталнога попуњења парохијског месга VI. разреда у Пелмоноштору. Молитељи имају своје ваљано инструјисане молбенице путем претпостављених им власти конзисторији овој до 18. (31.) маја 1907. године поднети.

Из седнице епарх. конзисторије, држане у Будимпешти 27. марта (9. априла) 1907.

Председништво.

ДРУГИ ОГЛАСИ

ЛИЦИДЕРСКА И ВОСНАРСКА РАДЊА
ПЕТРА ЋОРИЋА
У КОМОРАНУ.

(Komárom Népor utca 28. sz. főútg. keleti szögbeütház)

berházában.

Препоручује своју српску велику радњу српским прав. пречасном оштенету, и свим прав. црквеним општинама. Држи на стоваришту готових својих белих и жутих воском свакорвних ливених воштаница, ко- турџа и проглакова, и т. д. које ванпресто горе и нелиме се, и за које гарантује да су од чистог при- родног воска готовљене.

Истом препоручује у својој радњи готовљене, од најфинијег вештачког воска ливених свећа, коју- рица, проглакова и т. д. које тако исто лепо горе и не диме се.

Цене су следеће:

Од 1-ве врсте најф. белиног воска	100 кил.	640. К
" 1-ве " жутог	100 "	500. "
" 1-ве " доброд чистота белог	100 "	500. "
" 1-ве " најфин. вештач. "	100 "	400. "
" 1-ве " доброд чистог белог	100 "	320. "
" 1-ве " проглаца и когурџа се рачунају по кили 0.50 пог. више.	100 "	250. "

На стоваришту држим готових свећа.

У једном ком. од 1 1/2 кил. воштанице	80 штм.	дуж.
" " " 2 комада у килу	64 "	"
" " " 4 "	58 "	"
" " " 6 "	52 "	"
" " " 8 "	47 "	"
" " " 12 "	40 1/2 "	"
" " " 16 "	35 "	"

Порцијоне мање од 5 килограма не примам. —
Полупута солидна, брза и тачна.
Свеће шаљем за готов новал са 20% попустом, и на почетак дајем само оним црквеним општинама које, преко целе године намеравају код мене своју по- требу снабдевати и то на 1/2 год. или на годину дана.
Умолјавам радити покушаја најмање 5 кила по- рудку учинити, како би се стекло уверење, овог право српског произвођа.
7—20, б.

ЗВОНОЛИВНИЦА И ФАБРИКА
ГВОЗДЕНИХ КОЗА ЗА ЗВОНА
АНТОНА НОВОТНИЈА

У ТЕМИШВАРУ, ФАБРИЦИ

препоручује се — са гаранцијом на више година — за израду нових звона и за преливање пукнутих звона у овакој величини, као и за целокупно хармонично уде шено звоњење, провиђено са круном од кованог гвожђа, тако удешеном, да се звона по вољи и лако могу кре- тати, ако би се на једном месту излупало, чиме се звона сачувају да не пукну.

Особито препоручујем

од мене изнађена и много пута одликована

са отвореним одушкама провиђена звона,

која су у горњем делу — као виолина — са отвором у виду фигуре 2 провиђена и като имају дуготрајнији, снажнији и дубљи звук, него звона по старој системи прав- љена, тако да се овако једно патентирано звоно од 327 килограма изједначује са звуком других по старој системи ливених звона од 461 килограма.

Даље препоручујем козе за звона од кованог гвожђа, у тороњу слободно стојеће; звона или шоље за сатове од метала; прављење старих звона са крунама од кованог гвожђа. —

16—52 4.

Илустровани ценовници и прорачуни трошка бесплатно и франко.

На миленарској земаљској изложби у Будимпешти 1896. награђена са великом миленарском медаљом.

„Српски Сион“ излази сваке недеље на једном целом табаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 8 круна, на по године 4 круне, а на четврт године 2 круне. За стране земље, на годину 10 круна. Поједини бројеви 20 филира.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације у року од 15 дана шаљу се Администрацији а остала рукописи уредништву „Српског Сиона“ у Карловце. За огласе, објаве и стечајеве плаћа се 10 филири од једног реда ситних слова. — Неплаћена писма се не артицају. — Рукописи се не враћају.

Све спорове овога листа у ствари претплате или других потраживања решава котарски односно општински суд у Карловцима.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА